

Insta a tancar un Pla Estratègic que impulsi una transició agroecològica

Per Jesús Domingo

La contaminació i l'escassetat d'aigua, l'excessiu ús d'antibiòtics i fitosanitaris, la manca de relleu generacional o la protecció dels treballadors de camp més vulnerables són alguns dels grans reptes pendents que ha destacat la Comissió Europea en les seves recomanacions a Espanya per l'elaboració del Pla Estratègic Nacional de la PAC.

Segons la Coalició 'Per altra PAC', les recomanacions evidencien que el Govern i les comunitats autònomes "han de multiplicar l'ambició per preparar un Pla Estratègic que doni suport als nostres agricultors i ramaderes en la transició agroecològica i que permeti complir els objectius del Pacte Verd Europeu".

Per tancar aquest intens any en el procés de la reforma de la Política Agrària Comuna (PAC), la Comissió Europea ha publicat una comunicació als 27 estats membres amb les recomanacions nacionals perquè els plans estratègics de la PAC, actualment en fase d'elaboració, contribueixin de manera ambiciosa a el Pacte Verd Europeu.

Els objectius del Pacte per a una transició agroecològica, l'Estratègia "de la Granja a la Taula", inclouen, per 2030, una reducció del 50% de l'ús i risc per pesticides, una reducció de al menys el 20% en l'ús de fertilitzants, una reducció del 50% en les vendes d'antibiòtics per a ramaderia i aqüicultura, i arribar a un 25% de superfície d'agricultura ecològica.

El document amb les recomanacions a Espanya conté una anàlisi de la Comissió Europea sobre l'estat actual de el sector agrari, en el qual es posa de manifest els grans desafiaments socials i ambientals pendents. Per exemple, la Comissió destaca que en els últims anys les emissions de gasos d'efecte hivernacle i d'amoníac han augmentat per sobre de la mitjana europea, "confirmant la necessitat d'accions ambicioses perquè Espanya pugui assolir els objectius marcats".

També assenyala que seran necessaris "canvis importants" en la producció agrícola i animal. "El benestar animal i l'ús d'antibiòtics a Espanya no és satisfactòria, particularment en el sector porcí", diu la Comissió, i remarca que Espanya és el segon país que més pesticides s'utilitza en la Unió Europea i que seran essencials "grans esforços" per implementar del tot la Directiva sobre Ús Sostenible de Productes Fitosanitaris.

Pel que fa a la biodiversitat agrària, la Comissió demana més esforços per millorar la connectivitat ecològica del paisatge i integrar elements naturals més diversos en els camps, en línia amb els objectius del Pacte Verd Europeu. Tan sols el 0,2% de la superfície agrària útil a Espanya està coberta per elements del paisatge com basses, tanques o arbres, que són refugis vitals per a la fauna salvatge, com els pol·linitzadors.

A nivell social, la Comissió recorda que per a una transició agroecològica que la proporció de joves agricultors és una de les més baixes d'Europa, i que per solucionar-ho és essencial afrontar problemes com la falta d'accés a la terra i al finançament.

"Aquestes recomanacions són una llista de tasques perquè Govern i comunitats autònomes siguin realment ambiciosos en la redacció de el Pla Estratègic de la política agrària comuna", ha assegurat el coordinador de la Coalició Per altra PAC, Fernando Viñegla. "No val només amb tenir-les en compte. Cal plantejar intervencions per abordar seriosament, si no es quedaran en lamentacions el 2030"

"El Pla Estratègic Nacional de la PAC pot servir per perpetuar un model agrari injust i insostenible, o pot convertir-se en el motor de la transició agroecològica, ajudant als nostres agricultors i ramaderes a afrontar els grans reptes socials i ambientals de el present. Lamentablement, sembla que els nostres responsables polítics volen que tot canviï en la PAC perquè tot segueixi igual ", ha afegit Viñegla.

Segons el calendari avançat pel ministre Luis Planas, hi haurà un primer esborrany de Pla al juliol, que serà presentat formalment a la Comissió en segon semestre de 2021. La Coalició Per altra PAC "seguirà vigilant, reclamant major participació i transparència en el procés, per assegurar que el Pla estigui alineat amb el Pacte verd Europeu i que avanci cap a una PAC verda i justa ", han afirmat.